

Rolnummer 6280
Arrest nr. 14/2016 van 27 januari 2016

ARREST

In zake : de prejudiciële vraag betreffende de reglementaire bepalingen die de algemene verkoopsvoorwaarden van de vervoerovereenkomst regelen, genomen op grond van de artikelen 11 tot 17 van boek I, titel VII**bis**, hoofdstuk II, van het Wetboek van Koophandel (wet van 25 augustus 1891 houdende herziening van de titel van het Wetboek van Koophandel betreffende de vervoerovereenkomst), gesteld door de Vrederechter van Virton-Florenville-Etalle, zetel Virton.

Het Grondwettelijk Hof, beperkte kamer,

samengesteld uit voorzitter J. Spreutels en de rechters P. Nihoul en E. Derycke, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij vonnis van 26 oktober 2015 in zake de nv « Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen » (NMBS) tegen Olivier Baerts, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 3 november 2015, heeft de Vrederechter van Virton-Florenville-Etalle, zetel Virton, de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schenden de reglementaire bepalingen tot regeling van de algemene verkoopsvoorwaarden van de vervoerovereenkomsten, genomen op grond van de artikelen 11 tot 17 van de wet die de NMBS de bevoegdheid toekent om het vervoer te reglementeren en zelf de gepaste tarieven vast te stellen, op voorwaarde dat die reglementen en tarieven worden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in die zin dat zij niet zijn onderworpen aan de rechterlijke toetsing met toepassing van onder meer artikel 1153, vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek of van de bepalingen van de wet betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, terwijl eventueel identieke algemene voorwaarden, opgenomen in een vervoerovereenkomst gesloten tussen een private vennootschap en een reiziger, aan die toetsing zijn onderworpen ? ».

Op 18 november 2015 hebben de rechters-verslaggevers P. Nihoul en E. Derycke, met toepassing van artikel 71, eerste lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, de voorzitter ervan in kennis gesteld dat zij ertoe zouden kunnen worden gebracht aan het Hof, zitting houdende in beperkte kamer, voor te stellen een arrest te wijzen waarin wordt vastgesteld dat de prejudiciële vraag klaarblijkelijk niet tot de bevoegdheid van het Hof behoort.

De bepalingen van voormelde bijzondere wet met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeskil*

Voor de verwijzende rechter vordert de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (NMBS), naamloze vennootschap van publiek recht, de veroordeling van een persoon tot betaling van de som van 1 660,20 euro in hoofdsom voor vervoerskosten, waaronder acht forfaitaire vergoedingen van 200,00 euro, om reden dat die persoon in 2012 tot acht keer toe zonder vervoerbewijs heeft gereisd. De verwerende partij voor de verwijzende rechter laat verstek gaan, zodat wordt beschouwd dat zij de vordering betwist. De rechter stelt vast dat de vergoedingen reglementair zijn vastgesteld door de NMBS en leidt hieruit af dat zij ontsnappen aan de rechterlijke toetsing. Hij is van mening dat hieruit een discriminatie zou kunnen voortvloeien en stelt aan het Hof de hiervoor weergegeven vraag.

III. *In rechte*

- A -

A.1. Bij hun conclusies genomen met toepassing van artikel 71 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof hebben de rechters-verslaggevers laten weten dat zij aan het Hof, zitting houdende in beperkte kamer, zouden kunnen voorstellen de zaak af te doen door vast te stellen dat het Hof klaarblijkelijk niet bevoegd is om de prejudiciële vraag te beantwoorden.

A.2. Er is geen enkele memorie ingediend.

- B -

B.1. In de prejudiciële vraag wordt het Hof verzocht de bestaanbaarheid, met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, na te gaan van de reglementaire bepalingen tot regeling van de algemene verkoopsvoorwaarden van de vervoerovereenkomsten, genomen op grond van de artikelen 11 tot 17 van boek I, titel VII*bis*, hoofdstuk II, van het Wetboek van Koophandel (wet van 25 augustus 1891 houdende herziening van de titel van het Wetboek van Koophandel betreffende de vervoerovereenkomst). De verwijzende rechter is van mening dat een discriminatie zou kunnen voortvloeien uit de omstandigheid dat « noch artikel 1153, vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek, noch artikel 74 of andere bepalingen van de wet betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming kunnen worden toegepast » op de met de NMBS gesloten vervoerovereenkomst, terwijl die bepalingen dat wel zouden kunnen in het kader van een vervoerovereenkomst gesloten tussen een private vervoermaatschappij en een reiziger.

B.2. Noch artikel 26, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989, noch enige andere grondwets- of wetsbepaling kennen aan het Hof de bevoegdheid toe om, op prejudiciële vraag, na te gaan of de reglementaire bepalingen tot regeling van de algemene verkoopsvoorwaarden van de vervoerbewijzen aangenomen door de NMBS, bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.3.1. Voor het overige, ook al zou de prejudiciële vraag in die zin moeten worden begrepen dat zij betrekking heeft op artikel 16 van boek I, titel VII*bis*, hoofdstuk II, van het Wetboek van Koophandel (wet van 25 augustus 1891 houdende herziening van de titel van het Wetboek van Koophandel betreffende de vervoerovereenkomst), dan nog zou het uitgangspunt van die vraag verkeerd zijn in zoverre daarin wordt gesuggereerd dat een verschil in behandeling zou bestaan tussen de klanten van de NMBS en de klanten van de private vervoersondernemingen.

B.3.2. De wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, zoals die van kracht was toen de feiten zijn gepleegd die tot het voor het verwijzende rechtscollege hangende geschil aanleiding hebben gegeven, sluit de overheidsbedrijven, zoals de NMBS, niet uit van het toepassingsgebied ervan. In dat verband is er geen enkele reden om anders te oordelen dan wat het Hof heeft geoordeeld bij zijn arrest nr. 159/2005 van 26 oktober 2005, ten aanzien van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument :

« - Zo geïnterpreteerd dat ze de N.M.B.S., wat haar openbare dienstverlening betreft, uitsluiten van de toepassingsfeer van de wet, schenden de artikelen 1.6.b), 31, 32 en 33 van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument, in samenhang gelezen, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

- Zo geïnterpreteerd dat ze de N.M.B.S., wat haar openbare dienstverlening betreft, niet uitsluiten van de toepassingsfeer van de wet, schenden de artikelen 1.6.b), 31, 32 en 33 van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument, in samenhang gelezen, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet ».

Om die redenen,

het Hof, beperkte kamer,

met eenparigheid van stemmen uitspraak doende,

stelt vast dat het Hof niet bevoegd is om de gestelde prejudiciële vraag te beantwoorden.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 27 januari 2016.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

J. Spreutels